

Wandelen tussen de vlinders

Tekst: Saskia Berner In welke gebieden in Nederland komen veel vlindersoorten voor en is de kans ook groot om deze soorten te zien? Welke gebieden zijn de moeite van een bezoek waard als je dagvlinders wilt zien? In een afstudeeronderzoek werden deze vragen beantwoord. Dit leverde een overzicht op van vlinderrijke gebieden.

1 Texel	13 De Hoge Veluwe
2 Noordhollands duinreservaat	14 Ermelosche heide
3 Zuid-Kennemerland	15 Houtdorperveld
4 Meijndel	16 Buurserzand
5 Duinen van Oostvoorne	17 Bargerveen
6 Loonse en Drunense duinen	18 Dwingelderveld
7 Kampina	19 Doldersummerveld
8 Weerterheide	20 Fochteloërveen
9 De Groote Peel	21 Noodsche veld
10 Sint Pietersberg	22 Drentsche Aa
11 Het Geuldal	23 Westerwolde
12 Brunssummerheide	24 West-Terschelling

Ontdekken

Ook al zijn de dagvlinders in Nederland de laatste jaren achteruitgegaan, er zijn nog altijd prachtige gebieden waar volop vlindersoorten aanwezig zijn. De nieuwe uitgave van de vlinderatlas bevat een com-

pleet overzicht van de Nederlandse vlindersoorten met de verspreidingskaartjes. Met behulp van deze informatie zijn de vlinderrijkste gebieden van Nederland in kaart gebracht. Het ontdekken van deze unieke gebieden is voor de (beginnende) vlindervriend zeker de moeite waard.

De criteria

Om de vlinderrijke wandelgebieden van Nederland te bepalen, zijn er criteria opgesteld waar de gebieden aan moeten voldoen. Hierbij is niet alleen gekeken naar de aanwezigheid van zeldzame soorten of het voorkomen van veel soorten, maar ook naar de toegankelijkheid. Er is daarom gelet op de bereikbaarheid, de aanwezigheid van wandelroutes en de kans om de in een gebied vliegende vlindersoorten ook daadwerkelijk tegen te komen - de trefkans.

Uiteindelijk leidde dit tot de volgende criteria:

1. Er moeten tenminste dertig vlindersoorten gezien zijn sinds 1994 (dat komt overeen met de verspreidingskaarten in de nieuwe atlas).
2. Er moeten zeldzame soorten aanwezig zijn.
3. De kans om vlindersoorten tegen te komen moet groot zijn (hoge trefkans).
4. Het gebied moet (grotendeels) toegankelijk zijn.
5. Er moeten genoeg wandelpaden

in het gebied aanwezig zijn.
6. De gebieden moeten enigszins over Nederland verspreid zijn.

Vlinderrijk en toegankelijk

Alle gebieden in Nederland zijn aan de bovenstaande criteria getoetst. Uiteindelijk zijn er 24 gebieden als 'winnaar' uit de bus gekomen. Deze 24 gebieden voldoen aan alle criteria en kunnen zich vlinderrijk noemen. Dit zijn stuk voor stuk schitterende gebieden van verschillende landschapstypen met elk hun eigen unieke waarden. Door de variatie in landschapstypen is er ook veel variatie in vlindersoorten. Bijna alle vlindersoorten die in Nederland voorkomen zijn verspreid over de vlinderrijke gebieden aanwezig.

De komende tijd zal er elk kwartaal in het blad Vlinders een vlinderrijk gebied worden uitgelicht. Deze gebieden zijn ook te vinden op de website van De Vlinderstichting (www.vlinderstichting.nl). In dit nummer wordt als eerste een van de meest vlinderrijke gebieden van Nederland beschreven: de Hoge Veluwe.

De Hoge Veluwe

De Hoge Veluwe is samen met de rest van het natuurgebied de Veluwe het grootste aaneengesloten natuurgebied van Nederland en staat vooral bekend om het voorkomen van grofwild. De bodem van de Hoge Veluwe bestaat vooral uit arme zandgrond waardoor er veel heide en stuifzand aanwezig is. De beboste delen bestaan voornamelijk uit naaldbos. Dit unieke landschap zorgt voor een grote variëteit aan flora en fauna. Zo is de Hoge Veluwe de enige plaats in Nederland waar de kleine heivlinder en de bosparemoervlinder voorkomen. Het Deelensche zand is een onderdeel van het park de Hoge Veluwe, waar de kans op het zien van vlinders het grootst is. Het Deelensche zand is een prachtig uitgestrekt heidegebied en door de aanwezigheid van kleine venntjes erg divers. De bosparemoervlinder kun je vinden in de bosranden of op open plekken in het bos. Verder is de landschappentuin, gelegen naast het bezoekerscentrum, ook erg vlinderrijk en een bezoek waard.

Zeldzame soorten

Op de Hoge Veluwe leven veel zeldzame soorten. Deze soorten komen in ons land nog maar op enkele plaatsen voor of zijn zelfs nergens anders in Nederland te vinden.

Kleine heivlinder

De kleine heivlinder komt alleen nog voor op de zuidelijke Veluwe. De vlinder heeft een voorkeur voor heiden met alleenstaande, grote pollen struikheide.

Kommavlinder

De kommavlinder is de laatste jaren sterk achteruitgegaan maar is op de Veluwe nog vrij gewoon. Hij komt voor in droge, schrale graslanden, duinen en droge heidegebieden.

Bosparemoervlinder

De bosparemoervlinder kwam vroeger ook nog in Limburg voor, maar nu alleen nog maar op de Veluwe. Deze vlinder geeft de voorkeur aan bosranden, kapvlakten, graslanden en wegbermen. Veelal op de overgang van bos en heide.

Grote paremoervlinder

De grote paremoervlinder geeft de voorkeur aan blauwgraslanden en droge heiden bij bossen. De vlinder komt alleen nog voor op de waddeneilanden en op de Veluwe.

Lars Soerink

Lars Soerink

Ab H. Baas

Kans Velling

Saskia Beers

Praktische informatie

Bereikbaarheid

Auto: Nationaal Park de Hoge Veluwe heeft drie ingangen: bij Schaarsbergen, bij Hoenderloo en bij Otterloo. In deze plaatsen kunt u de borden van het nationaal park volgen.

Openbaar vervoer: Vanaf Hoenderloo rijdt buslijn 108 naar het bezoekerscentrum de Hoge Veluwe.

Toegankelijkheid

De Hoge Veluwe is alleen toegankelijk via de drie hoofdingangen bij Schaarsbergen, Hoenderloo en Otterloo. De toegang tot het park kost € 6. In het park kunt u gratis gebruik maken van fietsen om het park te verkennen.

Bezoekerscentrum

Stichting Het Nationale Park De Hoge Veluwe
Apeldoornseweg 250
7351 TA Hoenderloo

Wandelroutes

Vanaf het bezoekerscentrum vertrekken verschillende wandelroutes. De landschappentuin die achter het bezoekerscentrum ligt is erg mooi om te bezoeken. Als u ook graag een bezoek wilt brengen aan het Deelensche zand, kunt u het beste eerst bij het bezoekerscentrum een fiets pakken en naar het Deelensche zand toe fietsen.

